

2
0
2
3

Gronn Galla

Gjenbruk & livsløp
I GRØNTANLEGGSRANSJEN

VELKOMMEN TIL GRØNN GALLA

2
0
2
3

Grønn Galla arrangeres i år for tiende gang og det er andre gang vi samles i Drammen. Tema for årets samling er gjenbruk og livsløp.

Verden har både en naturkrise og klimakrise. Vi som jobber i den grønne bransjen, har en kompetanse som er viktigere enn noen gang. På årets Grønn Galla stiller vi spørsmålet: Hva er gjenbruk og livsløp for vår bransje? Hvilke systemer har vi?

En enkelt yrkesutøvende kan ikke ta ansvar for klimautfordringer og tap av natur, men summen av våre bidrag er betydelig inn i vår tids samfunnsutvikling.

Året 2023 er et spesielt år for FAGUS. Det er 20 år siden våre stifterorganisasjoner samlet seg og dannet FAGUS. Målet da som nå, er at FAGUS skal være et bindeledd mellom de tilslutta organisasjonene og bidra til å samordne, hjelpe og styrke organisasjonenes arbeid. FAGUS skal være en kunnskapsformidler og rådgiver, og skal fremme utviklingen av ny grønn kunnskap gjennom et nært samarbeid med forskningsinstitusjoner, de tilslutta organisasjonene og bransjen.

Vi i FAGUS er like tidsaktuelle i dag som for 20 år siden.
I Drammen feirer vi med et stort HURRA og jubileumsmiddag.

Vi ser tilbake på de 20 årene som har gått, samtidig som vi gløtter litt inn i framtida. Vi er overbevist om at grønne løsninger er veien å gå for å møte utfordringene vi står ovenfor i dag. Og for å få til dette, må vi samhandle på tvers og formidle viktigheten av helhetlig planlegging, forvaltning og bygging.

Grønn Galla er den beste bursdagen vi kunne tenke oss – to dager til ende sammen dyktige fagfolk.

Programkomiteen, som består av FAGUS og de tilslutta organisasjonene, har jobbet godt for å sette sammen et solid og variert program. Natur- og klimakrisen er global, men løsningene er ofte lokale. På Grønn Galla vil du høre spennende foredragsholdere tegne utfordringsbilder og gi deg gode eksempler og erfaringer. Du vil få høre fra både forskere, forvaltere og praktikere.

Grønn Galla er nettverksbygging - en sentral møteplass med høyt faglig innhold i en trivelig atmosfære. Her samles vi på tvers av fag, yrker og organisasjoner. Vi håper at du innimellom foredragene benytter sjansen til faglige diskusjoner, å treffe nye og gamle kjente og til å hilse på våre utstillere.

Vi håper at disse dagene gir deg inspirasjon og mer kunnskap om både gjenbruk, livsløp og bærekraft.

Med disse ordene ønsker vi deg varmt velkommen til Grønn Galla 2023 – vi håper du får fine dager med godt faglig utbytte, inspirerende foredrag og motivasjon til å jobbe videre for de gode, grønne løsningene!

Aina Hovden Lunde, leder i FAGUS
Natur- og friluftslivsrådgiver i Stavanger kommune

Aina Hovden lunde

FAGUS
Postboks 60, 1431 ÅS
Besøksadresse: Rådhusplassen 27
1430 ÅS

Org nummer: 986372660
Tlf: +47 941 43 210
post@fagus.no

FAGUS
Grønne løsninger

ARRANGØRER:

FAGUS TILSLUTTEDE ORGANISASJONER

NAML

Merete Bellingmo
Bjørn Aakerholt
Karsten Totland Raddatz

m.bellingmo@naml.bnl.no
bjorn.aakerholt@naml.bnl.no
karsten@hageform.no

BPI

Nina Edwardsen

nedwardsen@nih.no

NGF

Maria Fall
Ole Billing Hansen
Siv Iren Sørensen-Moe

maria.fall@gartnerforbundet.no
oleb@gartnerforbundet.no
siviren@gartnerforbundet.no

NLA

Line Oma
Anne-Kari Hetterud
Mona Vestli

line.oma@landskapsarkitektur.no
anne-kari.hetterud@landskapsarkitektur.no
mona.vestli@landskapsarkitektur.no

NTF

Douglas Baylin
Tore Næss

douglas@ekornotrepleie.com
torenaess49@gmail.com

NFG

Synnøve Haugstad Sira
Maren Rønning
Ruth Hauge Bjørneseth

post@gravplasskultur.no
maren.ronning@gravplasskultur.no
ruth.bjorneseth@asplanviak.no

Faglig Utviklingssenter i Grøntanleggssektoren - med fokus på gode løsninger ved planlegging, opparbeiding, drifting og forvaltning av utemiljøer slik at disse fremmer livskvalitet, miljø, helse og trivsel.

FAGUS er et bindeledd mellom tilsluttede organisasjoner og skal samordne, hjelpe og styrke organisasjonenes arbeid med fremtidsrettede blågrønne løsninger.

FAGUS fremmer og formidler utviklingen av ny kunnskap gjennom et nært samarbeid med forskningsinstitusjoner, næringa & våre abonnenter på FAGUS rådgivning.

FAGUS har tre ansatte, Mari Myhre, daglig leder (t.v), Espen Aas og Tonje Bergh, prosjektmedarbeidere

Takk til programkomiteen:

Maria Fall, Norsk Gartnerforbund // NGF

Tore Næss, Norsk Trepleieforening // NTF

Nina Edwardsen, Bad Park og Idrett // BPI

Ruth Hauge Bjørneseth, Norsk forening for gravplasskultur // NFG

Mona Vestli, Norske landskapsarkitekters forening // NLA

Bjørn Aakerholt, Norske anlegsgartnere og miljøentreprenører // NAML

15/11

GJENBRUK OG LIVSLØP

09.00 – 09.30	Registrering
09.30 – 09.35	Velkommen
09.35 – 09.55	Gjenbruk og livsløp i Norge og Europa, muligheter og håp v/Camilla Brox, Brox Consulting
09.55 – 10.15	Sirkulær økonomi i landskapsarkitekturen v/Ragnhild Nessa, Asplan Viak
10.15 – 10.35	Sirkulært landskap i et globalt perspektiv? v/Guro Hauge, Byggenæringens landsforening
10.35 – 10.55	Arealbruk og ombruk - transformasjon av det gamle sykehusområdet i Drammen v/Lene Basma, Drammen kommune
10.55 – 11.15	Bærekraftige tilnærminger til plantedesign v/Sally O'Halloran, Institutt for landskapsarkitektur, NMBU
11.15 – 11.30	Presentasjon av arrangør og utstillere v/Mari Myhre, FAGUS
11.30 – 12.00	Pause
12.00 – 13.00	Vollebekk torg - eksempel på ombruk og sirkulærøkonomi Martin Arentz-Hansen, OBOS Ashley Conn, Studio Oslo Landskapsarkitekter, SOLA Tim Fosvold, SL Stenlegging AS Taale Kjos, Resirgel AS
13.00 – 14.00	Lunsj
14.00 – 14.20	Sirkulæritet og ombruk i landskapsarkitekturen v/Merete Gunnes, Kime arkitektur og landskap as
14.20 – 14.40	Ombruk, klima og grønne løsninger, eksempler fra Asker og Bærum v/Jonas Vevatne, Bærum kommune
14.40 – 15.00	Ombrukskartlegging og produktokumentasjon v/Eirik Wærner, Multiconsult
15.00 – 15.20	Gjenbruk av glass og miljøvennlig fyllmasse, med eksempel fra nytt sykehusområde i Drammen v/Trond Falao, GLASOPOR
15.20 – 15.50	Pause
15.50 – 16.10	Samtale om livsløp og gjenbruk v/ Trond Knapp Haraldsen, NIBIO, René Kierstein, Veidekke Entreprenør og Guro Hauge, BNL. Samtale ledet av Merete Bellingmo, NAML
16.10 – 16.30	Standarder som bærekraftsverktøy v/Hanne Wells, Standard Norge
16.30 – 17.00	Materialer og gjenbruk i et planetperspektiv v/Anja Røyne, Universitetet i Oslo
17.00 – 17.30	Befaring Strømsø og Bjørnstjerne Bjørnsonsgate. Medvirkende: Håkonsen og Sukke v/Eirik Pedersen og Ole Gunnar Grundstrøm, Norconsult v/ Line Beate Løvlien og FAGUS v/ Mari Myhre
19.00 – 19.30	Jubileumsdrink sponset av VESTRE
19.30	Jubileumsmiddag

16/11

Mari Myhre, konferansier

08.00 – 08.30	Registrering
08.30 – 08.50	Gjenbruk av masser og samfunnsnytt ved gjenbruk v/Ola Lier, FEIRING AS
08.50 – 09.10	Effektive miljøtiltak på anlegg v/Haakon Skaaret, Skaaret Landskap AS
09.10 – 09.30	Gjenbruk av jord, hvordan? v/Hans Christian Westrum, Soil Steam
09.30 – 09.50	Gjenbruk av vann til grønnsstruktur som alternativ til bruk av kranvann v/Trond Mæhlum, NIBIO
09.50 – 10.15	Pause
10.15 – 10.50	Planlegging for bytrærnes livsløp v/Gustav Nässlander, Trädkontoret
10.50 – 11.05	Gjenbruk trær v/Stein Wikholm, Wikholm AS og Karl-Magnus Eikeland, Sweco Norge AS
11.05 – 11.20	Gjenbruk av gravminner. Kan vi lage gull av gråstein? Om gjenbruk av gravminne som et bærekraftig alternativ til dagens praksis av destruering ved knusing v/Naomi Louise Wilde og Stein Nerland, Gravplassetaten Oslo kommune
11.20 – 11.40	Slåttemarkene, romantikk, glansbilder eller bærekraftige sirkulærprodusenter? v/Ingvild Austad, Høgskulen på Vestlandet
11.40 – 12.00	Godt vedlikehold og gjenbruk v/Hanne Mørch, Statens Vegvesen
12.00 – 13.00	Lunsj
13.00 – 13.20	Sirkulære jordblandinger v/Hans Martin Hanslin, NIBIO
13.20 – 13.40	Klimabesparende tiltak ved bygging av grøntanlegg. Bacheloroppgave 2023, Institutt for landskapsarkitektur, NMBU v/Kasper Tungen Midtskog
13.40 – 14.00	Grønne priser fra NLA, NAML, BPI, NTF, NGF og NFG v/Nina Edwardsen, BAD, PARK og IDRETT
14.00 – 14.15	HURRA for FAGUS 20 år, historie og fremtid v/Jorun Hovind, Institutt for landskapsarkitektur, NMBU
14.15 – 14.25	Plantevalg, et digitalt verktøy for grøntanleggsbransjen v/Mari Myhre, FAGUS
14.25 – 14.55	Hvordan plante en idé om et tre? v/Hanne Johnsrud, Oslo kommune
14.55 – 15.00	Avslutning v/Mari Myhre, FAGUS

Deltakerliste

Fornavn	Etternavn	Representerer	Fornavn	Etternavn	Representerer
Bano	Ahmed	Bærum kommune	Ellen	Grennes	Agaia AS
Jørn Strøm	Andersen	Agaia AS	June Størdal	Gullbrekken	Norconsult AS
Elise Fjellman	Andersen	Bærum kommune	Merete	Gunnes	Kime arkitektur og landskap as
Marius	Andersen	SL Stenlegging AS	Ann Kjersti	Haga	Sandnes kommune
Morten	Anker-Nilssen	NMBU	Thomas	Halland	Trigonor AS
Martin	Arentz-Hansen	OBOS BBL	Sally O’	Halloran	Instiutt for landskapsarkitektur, NMBU
Ingvild	Austad	Høgskulen på Vestlandet	Erik	Halstved	NorgesJord AS
Magnus	Bakkhaug	Agaia AS	Jan Erik	Hamre	Skaaret Landskap AS
Lene	Basma	Drammen kommune	Ole Billing	Hansen	Norsk Gartnerforbund, park&anlegg
Douglas	Baylin	Norsk Trepleieforum og Ekorn trepleie	Hans Martin	Hanslin	Norsk institutt for bioøkonomi - NIBIO
Merete	Bellingmo	Norske anleggsgartnere miljø og landskapsentreprenører, NAML	Trond Knapp	Haraldsen	Norsk institutt for bioøkonomi - NIBIO
Amund	Berger	Agaia AS	Guro	Hauge	Byggenæringens Landsforening
Helene G.	Berger	Oslo kommune bymiljøetaten	Mette K.	Haugen	Fagforbundet
Tonje	Bergh	Faglig utviklingssenter i grøntanleggssektoren, FAGUS	Åsmund Rohde	Heamb	Viken fylkeskommune
Sigrid	Bjergen	Norconsult AS	Lene Marie Brynildsen	Henningstad	Agaia AS
Ruth Hauge	Bjørneseth	Asplan Viak	Merete Stokke	Hestvedt	Multiconsult Norge AS avd Oslo
Sigurd	Boasson	Boasson AS	Anne-Kari	Hetterud	Norske landskapsarkitekters forening, NLA
Ingjerd	Bratterud	BAD, PARK og IDRETT	Ylva	Hindhamar	DRMA AS
Camilla	Brox	Brox Consulting AS	Elin	Hjortland	Det Norske Hageselskap
Anders	Bruskeland	Bærum kommune	Helene	Hofmann	Skaaret Landskap AS
Margrethe	Brynem	Statens vegvesen	Kirsti Marie	Hougen	Bærum kommune
Anna	Brzezicka	Agaia AS	Jorun	Hovind	Institutt for landskapsarkitektur, NMBU
Helene	Bugge	BAD, PARK og IDRETT	Roar	Hunstad	Nordland fylkeskommune
Grethe Bøhn	Busterud	Norges grønne fagskole - VEA	Ruben	Høie	Strandman AS
Marit	By	Bane NOR SF	Joel	Hördin	NMBU
Andreas	Capjon	Ureist AS	Alf R	Håland	Drammen kommune
Tore D.	Carlsen	NorgesJord AS	Hege	Iden	Agaia AS
Patryk	Chesy	Skaaret Landskap AS	Julie	Innstrand	Fagforbundet
Ashley Richard	Conn	Studio Oslo Landskapsarkitekter, SOLA	Tone	Israelsen	Drammen kommune
Jørgen	Dahl	Skaaret Landskap AS	Vidar Berg	Iversen	Bærum kommune
Mari	Dørsdal	Agder fylkeskommune	Rune	Johansen	Agaia AS
Nina	Edwardsen	BAD, PARK og IDRETT	Katrine	Johansen	Universitetet i Oslo
Silje	Eftang	Soil Steam International AS	Hanne	Johnsrud	Oslo kommune plan- og bygningsetaten
Magne	Egerhei	Trigonor AS	Frøydis Strømme	Jørve	Oslo kommune plan- og bygningsetaten
Karl-Magnus	Eikeland	Sweco Norge AS	Thorolf	Kalager	Senter for opplæring i anleggsgartnerfaget, SOA
Eivind	Ekeli	Oslo Bygg KF	René	Kierstein	Veidekke Entreprenører AS
Mari-Ann Thorsen	Ekern	Asplan Viak AS	Karina	Kjærnet	Skaaret Landskap AS
Mohammed	El Montaser	Trigonor AS	Taale	Kjøs	Resirquel AS
Christin	Ellingsen	Strandman AS	Ingrid	Klingberg	Grindaker AS
Mona	Eriksen	Skaaret Landskap AS	Frida	Kostøl	Grønn Vekst AS
Tuva	Evju	Statens vegvesen	Susanne	Krag	Oslo kommune Fakturasentral
Trond Harald	Falao	Glasopor AS	Jan	Krugerud	NorgesJord AS
Maria	Fall	Norsk Gartnerforbund	Bjørn	Kaas	Husqvarna Norge AS
Randi	Flagstad	LINK landskap	Kjerstin	Langfeldt	Grønn Vekst AS
Kjetil	Flateby	Oslo kommune bymiljøetaten	Eva Marie	Larsen	Bærum kommune miljøteknisk avdeling
Stian	Forland	Soil Steam International AS	Pernille	Leivestad	Dyrk AS
Tim	Fosvold	SL Stenlegging AS	Christian Fredrik	Leknes-Kilmork	Oslo kommune bymiljøetaten

Fornavn	Etternavn	Representerer	Fornavn	Etternavn	Representerer
Håkon	Leth-Olsen	Utomhus, Østfold Gress	Ronja	Pedersen	Skaaret Landskap AS
Dag Arne	Lier	Agaia AS	Nina	Pevik	Senter for opplæring i anleggsgartnerfaget, SOA
Ola	Lier	Feiring miljø AS	Karsten Totland	Raddatz	Norske anleggsgartnere miljø og landskapsentreprenører, NAML
Hilde	Liland	Plantinor, Planteskolene i Norge SA	Tørres	Rasmusen	Oslo kommune bymiljøetaten
Liselott	Lindfors	Norges grønne fagskole - VEA	Glen	Read	Tree Solutions AS
Fredrik	Listborg	Agaia AS	Emilie	Reitan	Student
Linn	Lomholt	Bærum kommune	Hege	Rikstad	Senter for opplæring i anleggsgartnerfaget, SOA
Line Beate	Lovlien	Norconsult AS	Tone	Rosnes	Norsk Naturgjødse
Signe	Lund	Skaaret Landskap AS	Ingrid	Ruud	Lark Landskap AS
Aina Hovden	Lunde	Stavanger kommune	Stine	Ruud	Trondheim kommune, kommunalteknikk avdeling Byrom og grønnstruktur
Magnhild	Lunde	Trondheim kommune	Jens	Rygh de Flon	Vestre AS
Jeanette	Lydersen	Bergknapp	Thomas	Rønneberg Nielsen	Vestre AS
Andreas	Løvold	NHM UIO	Maren	Rønning	Norsk forening for gravplasskultur
Natاليا	Magdziarz	Skaaret Landskap AS	Åsmund	Røseid	Viken fylkeskommune
Sawicka	Maja	SL Stenlegging AS	Anja	Røyne	Universitetet i Oslo
Ingvild	Mathisen	Bærum kommune miljøteknisk avdeling	Trygve	Sanda	Sanda Planteskole AS
Henning	Meyer	Senter for opplæring i anleggsgartnerfaget, SOA	Ellen	Schumann	Asak miljøstein AS
Kasper	Midtskog	Skaaret Landskap AS	Pål	Sebergsen	NMBU
Lalla	Minde	Bergknapp	Dora	Simon	Gartnerhagen AS
Kristin	Moldestad	COWI	Synnøve Haugstad	Sira	Norsk forening for gravplasskultur
Einar Lersveen	Myhre	Agaia AS	Ola	Skovly	Norconsult AS
Mari	Myhre	Faglig utviklingssenter i grøntanleggssektoren, FAGUS	Randi	Skov-Petersen	Sweco Arcitechts AS
Trond	Mæhlum	Norsk institutt for bioøkonomi - NIBIO	Haakon	Skaaret	Skaaret Landskap AS
Ida	Møller-Larsen	Bærum kommune miljøteknisk avdeling	Tormod	Sola	Sykehusbygg HF
Hanne	Mørch	Statens vegvesen	Ola	Solberg	Strandman AS
Elise Hermansen	Mørk	Oslo Bygg KF	Marit	Solum	Trondheim kommune
Martine	Nedler	Veidekke	Synnøve Mørk	Solaas	Oslo Bygg KF
Stein Edvard	Nerland	Oslo kommune Gravplassetaten	Anne Berit	Storheim	Bergen kommune
Ragnhild	Nessa	Asplan Viak	Elin Kruge	Storvand	NMBU
Magnus Gommerud	Nilsen	Fagforbundet	Camilla	Storvollen	Oslo kommune plan- og bygningsetaten
Krister	Nilsen	LOG AS	Pål H.	Strengen	Agaia AS
Maj Irene	Nilssen	Fagforbundet	Jørgen	Stølan-Thoresen	Skaaret Landskap AS
Magnus	Norsletten	Husqvarna Norge AS	Jostein	Sundby	Utomhus, Østfold Gress
Linn Leonora	Nystad	Bymiljøetaten Oslo kommune	Mona Barthel	Sveen	Norges grønne fagskole - VEA
Tore	Næss	Norsk Trepleieforum	Erik	Svenningen	Skaaret Landskap AS
Linda Louise	Næss	Senter for opplæring i anleggsgartnerfaget, SOA	Siv Iren	Sørensen-Moe	Norsk Gartnerforbund
Gustav	Nässlander	Trädkontoret	Rune	Tangen	Tangen uteanlegg AS
Benedikte	Oliver	Statens vegvesen	Mari	Tharaldsen	Oslo kommune bymiljøetaten
Andre	Oljemark	Strandman AS	Christine	Thollefsen	Skaaret Landskap AS
Stig Norman	Olsen	Glasopor AS	Knut A.	Thorvaldsen	Anleggsgartnermester Knut A Thorvaldsen AS
Line	Oma	Norske landskapsarkitekters forening, NLA	Hanne Prangerød	Torskenes	Multiconsult Norge AS
Andrea	Opheim	Skaaret Landskap AS	Claudia	Trimmel-Leisser	Statens vegvesen
Margit	Opsahl	Asplan Viak	Radmila	Tropic	Agaia AS
Kristine	Orstad	Sandnes kommune	Michal	Ustrzycki	Agaia AS
Mari K. P.	Otterlei	Agaia AS	Marianne	Utengen	Det Norske Hageselskap
Ulrik	Pedersen	Bergknapp	Hilde	Varly	Grønn Vekst AS
Frode Bjærum	Pedersen	Landskapskollektivet AS	Signe Lyngseth	Vestby	Bærum kommune

Fornavn	Etternavn	Representerer
Mona	Vestli	Norske landskapsarkitekters forening, NLA
Jonas Tautra	Vevatne	Bærum kommune Eiendom
Cecilie Espedokken	Vik	LINK landskap
Frida	Walle	Agaia AS
Stig	Warsla	Agaia AS
Angela	Watts	Bærum kommune
Hanne	Weichel	Oslo kommune bymiljøetaten
Hanne	Wells	Standard Norge
Tim-Oliver	Wenski	Hageform AS
Hans Kristian	Westrum	Soil Steam International AS
Stein	Wikholm	Anleggsgartnermester Wikholm AS
Naomi Louise	Wilde	Oslo kommune Gravplassetaten
Eirik	Wærner	Multiconsult AS
Yuri	Zanguesa	Agaia AS
Zane Rozite	Østbye	Agaia AS
Einar	Ådalen	Olivia park AS
Bjørn	Aakerholt	Norske anleggsgartnere miljø og landskapsentreprenører, NAML
Jakob	Årsvold	Bergknapp
Espen	Aas	Faglig utviklingssenter i grøntanleggssektoren, FAGUS

STEMMESEDDEL

Stem på havet,
stem på vinden som styrer bølgene og former skyene,
stem på havets plankton og hvalens kjærlighetskonserter,
stem på skrei, sild, sei og lodde.

Stem på grunnfjellet, stem på svaberg
og tankefulle utsikter,
stem på grunnvannet og moselaget i berget,
stem på dype daler tonende som trompeter
av bygg og hvete,
stem på ballblom, barlind, kålrot og poteter.

Stem på skogen, stem på tjern med abbor, sik,
stem på Nordkapp, Son og Melsomvik.
Stem på byer med trær rundt alle hus
og solsikker i kjørebane,
Stem på langsomme biler med blomsterkasser på taket,
rødkløver og løvetann i hjulene
og solskinn i lyktene.

Stem på veiarbeiderens ansikt av pergament
fordypet av hieroglyfer,
stem på hans armer av treskurd i solsvidd akantus.
Stem på murerens balansegang med stein på stein,
stem på hammeren som slår inn sine argumenter
For en fremtid med hverdager, kjærlighetssøndager,
barn og sirkus.

Stem på bondens seige hav som syder mørkt
av møkk og metemark, i bølgeskavl på skavl fra traktoren.
Stem på samer, kvener, kvinner,
stem på Blomster-Ole, Eng-Marie, Eple-Anton,
Guri Fagergås og Vidar Vannmann.

Stem på dem som lever her om hundre år,
stem på din sønnesønns gråt,
stem på din datterdatters første smil.
Stem på dem som aldri får fred
før verden blir en munnfull fredeligere.
Stem på brannvesenet som prøver, med et sukk,
å slukke helvete.

Harald Sverdrup

Styringsgruppen for FAGUS har gleden av
å invitere deg til:

Stiftelse av FAGUS

- Faglig utviklingssenter for grøntanlegg

Tidspunkt: 5. november 2003 klokken 19.00 - ca 21.30

Sted: NHO-bygget, 7. etasje, Middelthunsgate 27, møterom 729

Seremonileder: Anleggsgartnermester Knut A. Thorvaldsen

Program:

19.00 - 19.30:	Velkommen, grønn kanapé
19.30 - 19.45:	Åpning med status for FAGUS
v/ Inger Hilmersen, leder av styringsgruppen og
Jorun Hovind, prosjektleder
19.45 - 20.15	Hilsen fra fagsentrene i Danmark og Sverige
Nordisk samarbeid og mulighet for å lære av hverandre
Kjell Nilsson, vicedirektør Skov & Landskap
Sten Göransson, avdelningsdirektör MOVIMUM
20.15 - 20.40	Derfor deltar vi i FAGUS samarbeidet -
innlegg fra de samhandlende organisasjonene:
Norsk Gartnerforbund
Norske Landskapsarkitekters forening
Norske Anleggsgartnere
Landslag for park-, idretts- og friluftsanlegg
Norsk Trepleieforum
20.40 - 21.00	Kunstnerisk innslag
21.00 - 21.30	Offisiell stiftelse

Stiftelsesprotokoll for FAGUS

- Faglig utviklingssenter for grøntanleggssektoren

5. november 2003, NHO-bygget, Oslo

*Kjell Nilsson, Just. for. landskapsplanlegg og, NTF.
Jennica Schjerve, Vegdirektoratet*
Knut A. Thorvaldsen, Norske Anleggsgartnere - NAML
Jørgen Solbjørd, Norsk Trepleie Forum (NTF)
Hanne Løvbrøtte, Norske Landskapsarkitekters for.
Inger Hilmersen, Norsk Gartnerforbund
Jorun Hovind, FAGUS
Helene Fugge, Landslag for park, idrett og friluftsanlegg
De Billing Hansen, park & anlegg
Willy Kræmmer, Norske Landskapsarkitekters forening NLA
Anne Sævi, Planteforsk Sørheim forskingssenter
Reidar Stubbe, Friluftsetaten Oslo kommune
Leif Sundheim, Planteforsk
Kristin Moldstad, Norsk Trepleie forum
Tanagvil Enzensberger, Norsk trepleieforum
Mart Hovi, Norske Landskapsarkitekters forening
Knut Geir Bjartland, Norske Anleggsgartnere - NAML
Håvard Jenssen, Park & Idrett
Kjell Nilsson, Skov & Landskap
Edit Kværvi, Föreningen Sveriges Slåds Högskola
Arne Hanevold, Norsk Gartnerforbund
Jørgen Fjellheim, Norsk Gartnerforbund, planteskolen i Trondheim
Egeir Bjørke, Norske Anleggsgartnere NAML
Steinar Frank, NTF - Norsk trepleieforum
Mart Br.,
Sten Göransson, MOVIMUM/SKA

ANJA RØYNE

"Materialer og gjenbruk i et planetperspektiv"

Anja Røyne har doktorgrad i fysikk og mastergrad i samfunnsøkonomi, og jobber som førstelektor ved Universitetet i Oslo. Hennes første bok, «Menneskets grunnstoffer: Byggeklossene vi og verden er laget av», vant Brageprisen i 2018 i klassen for populærvitenskap, mens boka «Varm klode, kaldt hode: løsninger på klimakrisen» fra 2020 tar for seg teknologiske løsninger for å bremse klimaendringene.

Om foredraget:

Vi snakker mye om sirkulærøkonomi, men hvorfor er det egentlig viktig? I dette innlegget vil jeg knytte ombruk av materialer, jord og masser til planetens tålegrenser.

SALLY O'HALLORAN

"Bærekraftige tilnærminger til plantedesign"

Sally O'halloran jobber som førsteamanuensis ved Fakultet for landskap og samfunn ved NMBU. Før dette underviste hun ved University of Sheffield hvor en ny økologisk tilnærming til plantedesign ble utviklet, preget av brukbare, bærekraftige løsninger for det offentlige rom.

Hennes undervisning og forskning ved NMBU fokuserer på planter som brukes av landskapsprofesjonelle i urbane landskap og hvordan de kan brukes til å utvikle motstandsdyktig og effektiv plantedesign.

GUSTAV NÄSSLANDER

"Planlegging for bytrærnes livsløp"

Gustav Nässlander er rådgivende arborist og er utdannet hagebruksingeniør. Som administrerende direktør og medeier i det svenske selskapet Trädkontoret jobber Gustav med konsulentspørsmål knyttet til forvaltning av trær og utemiljø. Gustavs spesialfelt er hvordan vi kan gjøre tredata mer brukervennlig og tilgjengelig for flere byer og organisasjoner.

Om foredraget:

Gustav vil forelese om de nye teknikkene som finnes, for bedre oversikt over en trebestand over lang tid. Under foredraget vil ulike metoder som brukes i Sverige i dag bli undersøkt, disse inkluderer manuell inventering, fjernanalyse via satellitt, i-Tree Eco og laserskanning av hele trebestander.

RAGNHILD NESSA

"Sirkulær økonomi i landskapsarkitekturen"

Landskapsarkitekt MNLA
i Asplan Viak.

Ragnhild er særleg opptatt av å tilføre endå litt meir berekraft i eit kvart landskapsprosjekt ho er involvert i. Ho var initiativtakar og engasjert som fagleg rådgjevar i arbeidet med å utarbeide ein norsk versjon av NLA si eksempelsamling "Sirkulær økonomi i landskapsarkitekturen" som kom ut i oktober i år.

I foredraget vil ho presentere sirkulære prinsipp som kan brukast for å gjere landskapsprosjekt endå meir berekraftige.

TROND MÆHLUM

"Gjenbruk av vann til grønnsstruktur som alternativ til bruk av kranvann"

Trond Mæhlum jobber som miljøforsker og rådgiver i NIBIO på Campus Ås. Han har en utdanning fra NMBU innen naturforvaltning med doktorgrad i vannrensing. Fagområdet er vannkvalitet og naturbaserte løsninger for avløp og avrenning.

Han har også undersøkt hvordan lokale ressurser kan benyttes til vanning, næring og vekstmedium i forbindelse med urbant landbruk og grønnsstruktur.

I dette innlegget presenteres alternative løsninger til vanningsvann.

LENE BASMA

**"Arealbruk og ombruk
- transformasjon av det gamle
sykehusområdet i Drammen"**

Lene Basma er utdannet arkitekt og byplanlegger med en doktorgrad fra Arkitektur- og Designhøgskolen i Oslo. Hun har lang erfaring fra by- og stedsutvikling i både privat og offentlig sektor, og har vært plansjef i Drammen i fem år.

Som avdelingsleder for Prosjektutvikling i Drammen kommune er hun involvert i alle store steds- og byutviklingsprosjekter i kommunen, inkludert transformasjonsprosjektene i byen, som Tangenkaia, området rundt Drammen stasjon og prosessen rundt det gamle sykehuset. Alt med et stort engasjement for å skape gode helsefremmende og bærekraftige hverdagsomgivelser.

CAMILLA BROX

”Gjenbruk og livsløp i Norge og Europa, muligheter og håp”.

Camilla Brox er Bærekraftsambassadør, og bistår bedrifter og organisasjoner i arbeidet med å kartlegge deres miljø- og klimafotavtrykk, beslutte og iverksette tiltak for å redusere fotavtrykket, samt utvikling av bærekraftige strategier og kommunikasjon.

Gjennom Brox Consulting har hun blant annet vært med å bygge opp Norsk Senter for Sirkulær Økonomi og CCUS Norge, som er nasjonale kompetansenettverk på henholdsvis sirkulærøkonomi og karbonfangst, -bruk og -lagring. For å kunne oppnå utslippsmål i Europa, og sikre bærekraftig forvaltning av jordas ressurser, må Norge og resten av Europa jobbe sammen – dele kunnskap og erfaring og ressurser.

INGVILD AUSTAD

”Slåttemarkene, romantikk, glansbilder eller bærekraftige sirkulær-producenter?”

Ingvild Austad. Professor emerita ved Høgskulen på Vestlandet, Campus Sogndal. Utdannet som anleggsgartner ved Statens gartnerskole Jensvoll i 1968. Landskapsarkitekt, cand.agric 1971 og lic.agric/dr.scient 1976/1981. Forskn.as./vit.ass. ved NLH 1971-76.

Amanuensis/førsteamanuensis ved Sogn og Fjordane distriktshøgskule fra 1977. Siden 1993 professor i landskapsplanlegging samme sted (nå Høgskulen på Vestlandet). Professor II ved UiB 1993-2003. Hovedarbeidsfelt er semi-naturlige vegetasjonssamfunn og økologiske prosesser knyttet til det tradisjonelle kulturlandskapet.

KASPER TUNGEN MIDTSKOG

”Klimabesparende tiltak ved bygging av grøntanlegg. Bacheloroppgave 2023, Institutt for landskapsarkitektur, NMBU”.

Representerer: Skaaret Landskap AS, prosjektingeniør.

Oppgaven analyserer tre ulike tiltak som kan bidra til å redusere CO2-utslipp i byggefasen av et prosjekt. Tiltakene er elektriske anleggsmaskiner, valg av naturstein og gjenbruk av masser. Oppgaven sammenligner tiltakene og ser på utslippsreduksjonene opp mot kostnadene som tiltakene medfører. Det er avgjørende å kontinuerlig foreta kostnuttvurderinger i et byggeprosjekt, også når det gjelder miljøaspekter. Utslippsreduksjoner og kostnader burde derfor sees i sammenheng ved valg av tiltak for å oppnå høyest mulig effekt.

MARTIN ARENTZ-HANSEN

**"Eksempel på sirkulærøkonomi
og gjenbruk fra Vollebekk Torg"**

Prosjektleder for Infrastruktur i OBOS.

Martin jobber med infrastruktur knyttet til OBOS' transformasjonsprosjekter i byutviklingsområder der det er en utbyggingsavtale med kommunen.

Grønn omstilling og ombruk er de siste årene blitt en viktigere del av utomhusprosjektene som gjør at utearealene får særpreg og gir en ny opplevelse til brukerne. Vollebekk Torg er et eksempel på dette.

ASHLEY CONN

**"Eksempler på sirkulærøkonomi
og gjenbruk fra Vollebekk Torg".**

Ashley Conn er landskapsarkitekt MNLA, founding partner og faglig leder i Studio Oslo Landskapsarkitekter (SOLA).

Gjennom 25 år har han ledet komplekse prosjekter og vist hvordan inkluderende designprosesser bidrar til positiv stedsutvikling forankret i lokale ønsker og behov.

I SOLA utvikler Ashley landskapsarkitektens rolle som pådriver for en mer inkluderende, grønn og bærekraftig byutvikling, og han er blitt kjent for sin kreative tilnærming, utformingsevne, tverrfaglig kunnskap og samarbeidsvilje.

TAALE KJØS

**"Eksempel på sirkulærøkonomi
og gjenbruk fra Vollebekk Torg"**

Taaale Kjøs er Landskapsarkitekt MNLA, Ombruksrådgiver byrom og landskap fra Resirgel.

Taaale Kjøs deler sine erfaringer fra Vollebekk Torg sammen med byggherre, prosjekterende og utførende.

TIM FOSVOLD

**"Eksempel på sirkulærøkonomi
og gjenbruk fra Vollebekk Torg"**

Anleggsgartner, greenkeeper og landskapsingeniør med 20 års erfaring fra grøntanlegg- og anleggsbransjen. Jobber i dag som fagansvarlig i SL Stenlegging AS i Moss. Sitter i NAMLs landsstyre og har tidligere vært styreleder i FAGUS.

Om foredraget: Vi kommer til å snakke en del om flere av prosessene som har ført frem til resultatet slik det ser ut i dag, arbeidet underveis i samspillsgruppa og byggeperioden i et ombruksprosjekt. Vi er litt over halvveis med prosjektet, så mange av prosessene vi omtaler pågår i realiteten fortsatt. Torget skal i hovedsak stå ferdig sommeren 2024.

MERETE GUNNES

”Sirkulæritet og ombruk i landskapsarkitekturen”

Landskapsarkitekt MNLA og partner i Kime arkitektur og landskap as. Merete har lang erfaring med prosjektering av byrom, parker og bomiljø og et sterkt engasjement for bruk av lokale materialer og design som forsterker den lokale eller stedsspesifikke identiteten. Fokus på bærekraftige løsninger ligger til grunn for alle prosjekter med spesiell vekt på å tilrettelegge for sosial interaksjon.

Om foredraget:

Merete presenterer noen prosjekt-eksempler som omhandler foredling av stedets kvaliteter og ressurser. Litt om metodikken Kime bruker når vi får tilgjengeliggjort ombruksmaterialer for å integrere dem i et formspråk og en design som også hensyntar minimering av avfall på byggeplass.

JONAS VEVATNE

”Ombruk, klima og grønne løsninger, eksempel på grønne løsninger i Asker og Bærum kommuner”

Jonas Vevatne er fagansvarlig for klima og miljø i Bærum kommune Eiendom, og har ti års erfaring som miljørådgiver på byggherresiden i Statsbygg og Asker kommune. Han leder klimagassnettverket til Kommunalteknisk forening (NKF). Vevatne har bakgrunn bl.a. som forsker ved CICERO senter for klimaforskning, Miljødepartementet, DSB og Rambøll.

Han er utdannet fra UiO og University of Warwick og foreleser i klimatilpassning, infrastruktur og sårbarhet på masterutdanningen i Samfunnssikkerhet ved UiS.

HANNE JOHNSRUD

”Hvordan plante en idé om et tre?”

Hanne Johnsrud, prosjektleder for Oslotrær. Bakgrunn fra nasjonale og internasjonale interesseorganisasjoner, en master i teknologi og vitenskapsstudier, og flere år i kommunikasjonsbransjen, før hun utdannet seg som landskapsarkitekt. – Det handler om å etablere dialog om våre felles omgivelser. Når interessemotsetninger identifiseres, kan design gjøre en forskjell.

Om foredraget:

Prosjektet Oslotrær er et kommunalt initiativ for å få trær og treplanting på agendaen i byutviklingen, gjennom å invitere til en bred innbyggerdugnad, i samarbeid med kommunale virksomheter og privat næringsliv, med et mål om 100 000 trær frem til 2030. Hvordan et slikt overordnet initiativ har bidratt til å forme prosjektets strategier, aktiviteter og samarbeid.

EIRIK WÆRNER

”Ombrukskartlegging og produktdokumentasjon”

Eirik Wærner er miljørådgiver i Multiconsult, og har arbeidet med miljø-temaer over 40 år. Hovedinteresser er helse- og miljøfarlige stoffer, miljøkartlegging og ombrukskartlegging av bygninger og anlegg, bygg- og anleggsavfall og miljøriktige materialvalg. Han leder RIFs ekspertutvalg for bærekraft, samt Forum for miljøkartlegging og sanering. Han deltar også i fler komiteer i Standard Norge.

Innlegget tar for seg gjeldende regelverk for produktdokumentasjon, og han vil vise eksempler på forenklede metoder for å lage tilstrekkelig produktdokumentasjon av byggevarer som skal ombrukes.

HANNE MØRCH

”Godt vedlikehold og gjenbruk”

Vedlikehold og gjenbruk - eksempel på hvordan elementer og intensjon kan bevares ved vedlikehold av et grøntanlegg, og andre eksempler på gjenbruk ved vedlikehold som Statens vegvesen gjør.

Mørch er miljøansvarlig i divisjon Drift og vedlikehold i Statens vegvesen. Hun har jobbet med vegetasjon og grøntanlegg i alle faser hos Statens vegvesen siden hun gikk ut som Grøntmiljøkandidat fra NLH i 2000.

OLA LIER

”Gjenbruk av masser og samfunnsnyttien ved gjenbruk”

Daglig leder for Feiring Miljø, som gjenbraker overskuddsmasser til samfunnsnyttige formål. Ola er utdannet landskapsingeniør fra NMBU, og har også bakgrunn som anleggsgartner. Han brenner for at selv de vanskeligste overskuddsmassene skal få en nyttig etterbruk.

Det er fint å få muligheten til å motivere anleggsgartnere til å se verdien av å gjenbruke det vi graver opp i bakken, samtidig som det kan gi noe tilbake.

HANNE WELLS

”Standarder som bærekraftsverktøy”

Hanne har praktisk erfaring fra anleggs-gartnerbransjen og har vært ISA sertifisert arborist. Som ansatt i Standard Norge har hun vært prosjektleder for utarbeidelse og revisjon av en rekke Norske Standarder for grøntanleggsbransjen. Nå leder hun all standardiseringsaktivitet innen Bygg, anlegg og juridiske kontraktsstandarder i Standard Norge.

I foredraget sitt forteller hun om alt som skjer innen standardiseringen for å bidra til bærekraft.

HANS MARTIN HANSLIN

"Sirkulære jordblandinger"

Forsker grøntmiljø, NIBIO.

Hans Martin Hanslin er forsker på grøntmiljø i NIBIO og har i flere år undersøkt hvordan naturbaserte løsninger som grønne tak bidrar med ulike funksjoner i byen.

Hanslin vil presentere resultatene for Sirkjord-prosjektet der ulike avfallsfraksjoner ble vurdert og testet i jordblandinger for tak og grøntanlegg

TROND KNAPP HARALDSEN

Deltaker i "samtale om livsløp og gjenbruk"

Trond Knapp Haraldsen er seniorforsker ved avdeling for grøntanlegg og vegetasjonsøkologi i NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi).

Han har i mer enn 20 år arbeidet med utvikling av konsepter for bærekraftig jordoppbygging i ulike typer grøntanlegg, slik jorddesign omfatter naturlignende områder, grønne parker, gatemiljø, regnbed og grønne tak.

RENÉ KIERSTEIN

Deltaker i "samtale om livsløp og gjenbruk"

Kierstein er utdannet veibygger fra Tyskland og har bodd i Norge siden 2005. Hans spesialisering er innen belegninger av stein i alle variasjoner. Kierstein har også mesterbrev som håndverksmester innen faget vegbygging som inkluderer steinsetting.

I Norge har han vært ansatt som steinlegger og etter hvert som anleggsleder, blant annet på store prosjekter som Carl Berners plass og Jernbanetorget.

Kierstein har arbeidet for Statens vegvesen som kontrollingeniør/ byggeleder og ressursperson innenfor «steinfaget», men arbeider nå i Veidekke Entreprenører AS.

Kierstein er FAGUS rådgiver med fagområde anleggsteknikk og steindekker.

KARL-MAGNUS EIKELAND

"Gjenbruk trær"

Karl-Magnus Eikeland er landskapsarkitekt MNLA ved Sweco Bergen. Han er disiplinansvarlig for landskapsprosjekteringen i Bybanens byggetrinn 4 hvor man fikk flyttet 136 trær fram og tilbake i tett samarbeid med anleggsgartner.

STEIN WIKHOLM

"Gjenbruk trær"

Stein Wikholm er eier av Anleggs-gartnermester Wikholm AS. Han er prosjektleder for D27 Bybanen flytting av 130 trær.

Wikholm er utdannet anleggsgartnermester og elementær tekniker bygg og anlegg. Han har tatt fagskole på Norges grønne fagskole VEA, studiet "Sirkulærdisponering av overvann 2021-2022". Videre har han jobbet med temaet *Regnvann som ressurs* siden 2015.

Wikholm er opptatt av regnhøsting og innovasjon med tanke på sirkulær bruk av regnvann.

JORUN HOVIND

"HURRA for FAGUS 20 år, historie og fremtid"

Dosent ved institutt for landskapsarkitektur, NMBU.

Underviser i forvaltning, skjøtsel og bruk av planter. Prosjektleder for utvalg og klonarkiv planter til grøntanlegg i landskapslaboratoriet. Hovind er NMBUs prosjektleder i arbeidet med utvikling av digital plantebase til undervisning og den profesjonelle grøntanleggsektoren. Hun har spesielt fokus på grep i planleggingsfasen av prosjekter slik at grøntanleggene kan skjøttes og utvikles bærekraftig.

Dette gjør at vi blir gode på miljørisikovurdering slik at vi kan bruke et bredt og mangfoldig utvalg av planter.

NAOMI LOUISE WILDE

**"Gjenbruk av gravminne.
- Kan vi lage gull av gråstein? Om
gjenbruk av gravminne som et
bærekraftig alternativ til dagens
praksis av destruering ved
knusing".**

Wilde er utdannet landskapsarkitekt fra RMIT, Australia (1988) Hun har jobbet med gravplasser siden 1996, først i Bærum kommune fra 1996 til 2019, og i Gravplassetaten fra 2019.

Hun har ansvar for utvikling av nye gravformer og nye gravplasser på Steinsskogen, Lommedalen og Lilleøya.

STEIN EDVARD NERLAND

**"Gjenbruk av gravminne.
- Kan vi lage gull av gråstein? Om
gjenbruk av gravminne som en
bærekraftig alternativ til dagens
praksis av destruering ved
knusing".**

Nerland er utdannet kunstner med MA fra Statens kunstakademi i Poznan/Warszawa og med faglærerutdanning i kunst og håndverk fra Høgskolen i Oslo og Akershus. Han er er utøvende kunstner Kunst i offentlig rom - utsmykning av flere offentlig bygg og flere utstillinger.

Jobber i dag hos Gravplassetaten i Oslo, med utvikling av gravplasser, anskaffelse og prosjektledelser.

TROND FALAO

**"Gjenbruk av glass, og miljøvennlig
fyllmasse med eksempel fra nytt
sykehusområde i Drammen"**

Trond Falao jobber som Regionsjef i Glasopor med ansvar for Sør-Norge. Trond er utdannet tømrer med tilleggsutdannelse innen salg og ledelse.

I tillegg til mange års erfaring fra entreprenørbransjen har Trond også jobbet nesten 20 år på leverandørsiden innen salg, ledelse og teknisk rådgivning.

HANS CHRISTIAN WESTRUM

"Gjenbruk av jord, hvordan?"

Hans Kristian er oppvokst på gård i Sandefjord og i 2017 startet han Soil Steam for å utvikle maskiner for å bekjempe ugress og skadegjørere i jord i stor skala med bruk av vann-damp.

Kan damping av jord både være bærekraftig, gi mindre vedlikehold og gjøre prosjektene billigere? Fungerer det i storskala?

HAAKON SKAARET

"Effektive miljøtiltak på anlegg"

Haakon Skaaret er utdannet landskapsingeniør, med bakgrunn som anleggsgartner. Han arbeider til daglig i Skaaret Landskap AS som Prosjektleder og driftsleder, og har opparbeidet seg spesialkompetanse innen bygging av større, sammensatte bymiljøanlegg.

Skaaret er også sertifisert ADK-rørlegger, og har tilleggsstudier innen avansert betongteknikk, geoteknikk og teknisk tegning.

Er for tiden sterkt engasjert i mulighetene for miljøeffektive tiltak i anleggsbransjen

GURO HAUGE

"Sirkulært landskap i et globalt perspektiv"

Deltaker i "samtale om livsløp og gjenbruk"

Direktør bærekraft og samfunnspolitikk i BNL, Byggenæringens Landsforening

Guro Hauge jobber med bærekraft og samfunnspolitikk:

- Norges lykkes ikke med det grønne skiftet hvis ikke byggenæringen lykkes med det grønne skiftet. Det er viktig at vi får fart på markedet for alle de gode løsningene!

Ansatte og ledere i FAGUS 2003 – 2023

Ledere

Aina Hovden Lunde	2023
Tim Fosvold	2020 - 2022
Tore D Carlsen	2016 - 2019
Renate Veia Petersson	2014 - 2015
Johanne Gøranson	2013
Cathrine Louise Løken	2011 - 2012
Trygve Sundt	2009 - 2010
Inger Sundheim Fløistad	2008
Ingjerd Bratterud	2005 - 2007
Reidun Stubbe	2003 - 2004

Jorun Hovind	2003 - 2004	Frivillig prosjektmedarbeider
Ole Terje Porsmyr	2005 - 2007	Org. sekretær (engasjement)
Hege Abrahamsen	2007 - 2014	Daglig leder
Bjørn Anders Fredriksen	2012	Prosjektmedarbeider
Maria Fall	2014 - 2018	Daglig leder
Anne Kari Stjørdal	2016 - 2017	Prosjektmedarbeider
Mari Myhre	2018 - d.d	Daglig leder
Randi Flagstad Bøen	2018 - 2022	Prosjektmedarbeider
Maritza Ilich	2022	Prosjektmedarbeider
Tonje Bergh	2023 - d.d	Prosjektmedarbeider
Espen Aas	2023 - d.d	Prosjektmedarbeider

Styremedlemmer i FAGUS 2003 – 2023

Agnes Lyche Melvær
 Aina Hovden Lund
 Andreas Løvold
 Andris Solaas Innset
 Anne Berit Storheim
 Cathrine Louise Løken
 Cecilie Espedokken Vik
 Dan Paulsen
 Elisabeth Schøttler
 Eva Marie Larsen
 Frida Helland
 Hanne Mørch
 Hege Gultvedt
 Henrik H Ingebriksen
 Hilde Eide
 Hilde Manglerud
 Ida H Hvoslef
 Inger Hilmersen
 Inger Sundheim Fløistad

Ingjerd Bratterud
 Ingjerd Solfjeld
 Ingrid Klingberg
 Ingrid Marie Eidsten
 Johanne Gøranson
 Jorun Hovind
 Katrine Johansen
 Kine Marie Krogh Olesen
 Kjellaug Eik
 Kristin Marie Berg
 Linda Fiskerstrand Sperre
 Mona Vestli
 Morten Anker-Nilssen
 Morten Melbye
 Ole Lima
 Ole-Terje Porsmyr
 Per Sigmund Rønningen
 Per Olav Ruud
 Reidun Stubbe

Renate Veia Petersson
 Ruben Høie
 Rune T Tangen
 Ruth Hauge Bjørneseth
 Sigurd Lerum Boasson
 Silje Aksnes
 Steinar Aardal
 Sunniva Schjetne
 Tellef Frøysa
 Tim Fosvold
 Tore D Carlsen
 Tormod Sola
 Trygve Sundt
 Trygve Sanda
 Tørres Rasmussen
 Una Bergstrøm Sverdrup

Annonse

FAGUS sittende styre - på vei inn i fremtiden

Fremste rekke fra venstre:

Andreas Løvold, Rune Tangen, Una Brønnstrøm Sverdrup og Tonje Bergh

Aina Hovden Lunde, Leder - BPI
Andreas Løvold, Styremedlem - NTF
Rune Tangen, Styremedlem - NAML
Katrine Johansen, Styremedlem - UIO-fri
Una Brønnstrøm Sverdrup, Styremedlem - NLA
Kine Marie Krogh Olesen, Styremedlem - BPI
Vara Silje Aksnes - NGF
Vara Cecilie Espedokken Vik - NLA
Ruth Hauge Bjørneseth - Styremedlem NFG

Tulipantips.no eies av de fire største norske tulipanprodusentene Schouten Gartneri, Lyssand Gartneri, Karlsen Gartneri og Tulipangården.

Tulipantips inneholder informasjon til både forbrukere, pressen og bransjen. Her er det tips, idéer og inspirasjon til alle sesonger, hverdags og fest, i tillegg til informasjon og fakta om denne vakre blomsten som er den snittblomsten det produseres mest av i Norge.

Norske gartnere produserer over 70 millioner tulipaner - gjennom sesongen som strekker seg fra oktober til mai.

FAGUS 20 ÅR!

Den 5. november 2003 ble Faglig utviklingssenter for grøntanleggssektoren, bedre kjent som FAGUS, stiftet. Da gikk følgende sentrale organisasjoner innen grøntanleggssektoren:

1. Landslag for park-, idretts- og friluftsanlegg
2. Norsk Gartnerforbund
3. Norsk Trepleieforum
4. Norske Landskapsarkitekters forening
5. Norske Anleggsgartnermestere NAML

sammen om å etablere FAGUS, som oppfølging av intensjonsavtalen som ble inngått i april 2002.

Tanken om et grønt kompetansesenter vokste frem på slutten av 1990-tallet, men allerede på slutten av 70 tallet syslet professor Egil Gabrielsen & co ved NLH med tanken om et grønt kompetansesenter, inspirert av hva de hadde klart å få til i våre naboland Sverige og Danmark med MOVIUM og Skov og Landskab. I mars 1999 dannet sentrale aktører innen grøntanleggssektoren en prosjektgruppe som i mars 2000 leverte utredningen "Samhandling for bedre grøntanlegg". Utredningen redegjorde for hvorfor det var behov for å etablere et grønt kompetansesenter i Norge.

Samarbeid og samhandling er nødvendig for å få til en samlet kompetanseheving innen grøntanleggssektoren!

Dette ble begrunnet med at økt kompetanseheving er helt nødvendig for at de økonomiske ressursene kan bli utnyttet best mulig, slik at samfunnet kan få tilgang til attraktive grøntområder for god helse og trivsel. Det nye samarbeidet førte til at Norsk Gartnerforbund med støtte fra de andre samhandlende organisasjonene startet utgivelsen av fagbladet «park & anlegg» med første utgave i 2002.

I 2000 kom Stortingsmelding nr 23 «Bedre miljø i byer og tettsteder», i denne ble det anbefalte at det burde etableres et faglig utviklingssenter for grøntanleggssektoren. Dette ble senere fulgt opp i Stortingets behandling av meldingen i juni 2002.

Men det ikke var så lett å få på plass en offentlig grunnfinansiering av senteret. Etter hardt arbeid og vel et år senere, kunne FAGUS stiftes med bidrag fra Miljøvern-departementet, 11 bykommuner og Statens vegvesen, samt råd og faglig hjelp fra søsterorganisasjonene MOVIUM, og Skov & Landskab. Etter en logokonkurranse kom også logoen på plass. Reidun Stubbe ble valgt til FAGUS første styreleder og siden den gang har hun blitt etterfulgt av mange dyktige ledere og engasjerte styrer.

Den nettbaserte rådgivningstjenesten "FAGUS Rådgivning" ble lansert i 2004 under slagordet «FAGUS gir deg bedre råd». Miljøverndepartementet bevilget 100 000 kroner i prosjektmidler til oppstart av tjenesten. Hovedformålet skulle være formidling av kunnskap, samt at den skulle fungere som en link mellom forskning og praksis. For FAGUS var det svært viktig at denne tjenesten kom i gang så tidlig som den gjorde. FAGUS Rådgivning er den eneste rådgivningstjenesten i Norge som dekker alle fagområder innenfor grøntanleggssektoren. Abonnementene kan mot årlig betaling få svar på spørsmål fra Norges fremste fagfolk, og for tiden er det 29 rådgivere med spesialkompetanse innen ulike fagområder. Målsetningen er at svarene skal bidra til å løse abonnentenes konkrete og praktiske grøntanleggsproblemer. I jubileumsåret 2023 har FAGUS Rådgivning 150 abonnenter og 630 brukere av tjenesten.

Mye av virksomheten i FAGUS var i de første årene basert på innsats fra styrets medlemmer, og med innleid hjelp fra ulike hold. Med økende aktivitet og fremtidsrettet satsning, ble det på årsmøtet i 2007 vedtatt at det så snart som mulig skulle ansettes en daglig leder for FAGUS. I oktober samme år ble Hege Abrahamsen tilsatt som den første daglige lederen i FAGUS, med kontor hos Norsk Gartnerforbund.

Et av satsningsområdene til FAGUS har vært å arrangere kurs og konferanser. Siden 2008 har FAGUS årlig arrangert vinterkonferanser i februar, mens høstkonferansene blir arrangert i partallsår. I oddetallsår arrangeres Grønn Galla i samarbeid med alle organisasjonene i FAGUS.

Et annet satsningsområde i tillegg til FAGUS rådgivning er FAGUS fakta-fakta-blader som er tilgjengelig for abonnentene. Målet er å formidle forskningsresultater fra de intusjonene som forsker og underviser innen fag som er relevante for grøntanleggssektoren, samt dele kunnskap på aktuelle problemstillinger som kommer frem gjennom spørsmål i rådgivningstjenesten.

FAGUS kalenderen er en samlet oversikt over all aktivitet i bransjen. Kalenderen er stadig under utvikling og har som formål å være den mest omfattende og oppdaterte oversikten over ulike arrangementer innenfor grøntanleggssektoren. FAGUS har gjennom seminarer, kurs, markvandring, konferanser, studieturer og publikasjoner bidratt til å øke samhandlingen i grøntanleggssektoren samt sette søkelys på felles problem-

løsninger og bærekraftige praksiser som tar vare på naturlige ressurser og miljøet.

I 2010 kom Norsk forening for kirkegårdskultur til som medlemsorganisasjon. Siden stiftelsen i 2003 har FAGUS vokst og utviklet seg, og har blitt en viktig ressurs for grøntanleggsbransjen. I dag er FAGUS synonymt med høy fagkompetanse, faglig fellesskap og en trygg kunnskapsbase.

FAGUS vil fortsette å være et tverrfaglig ressurscenter for fagmiljøer, organisasjoner, forskningsmiljøer og myndigheter, og vi ser frem til mange flere år med samhandling og deling av kunnskap som fremmer verdien av gode grøntanlegg og deres betydning for helse, miljø og trivsel

Vi vil gjerne takke alle som har vært involvert i FAGUS gjennom årene - styrene, de ansatte, FAGUS rådgivning, samarbeidspartnerne og medlemsorganisasjonene. Deres lidenskap og engasjement har gjort organisasjonen til det den er i dag. Sammen har vi skapt et fellesskap som jobber for en grønnere fremtid.

Vi kan også se fremover med entusiasme til de kommende årene. Med den raskt skiftende virkeligheten i grøntanleggssektoren er det avgjørende å holde seg oppdatert og tilpasse seg nye utfordringer.

Det er derfor med stor glede og ære for oss i FAGUS å kunne feire 20-årsjubileet til denne flotte organisasjonen!

Dette er en milepæl som gir oss anledning til å reflektere over to tiår med kunnskapsformidling. Sammen skal vi fortsette å forme en bærekraftig og vakker fremtid for grøntanlegg og landskapspleie i Norge.

Gratulerer med 20 år, FAGUS!

Kilder:

Årsmeldinger fra FAGUS-styret

Artikkel Ole Billing Hansen i forbindelse med 10-års jubileet

Vi gratulerer hjertligst,

Helene Bugge
Ingjerd Bratterud
Knut A. Thorvaldsen

Hovedutstillere

Vestre AS

vestre.com / theplus.no

Etablert år: 1947

Produkter: Designmøbler for by- og uterom

Representanter: Jens Rygh de Flon
og Thomas Rønneberg Nielsen

LOG AS

log.no

Etablert år: 1929 (LOG Utemiljø 2012)

Produkter: Møbler for offentlige uterom.

Utplantning og redskap m.m.

Representant: Krister Nilsen

Grønn Vekst

gronnvekst.no

Etablert år: 2000

Produkter: Kompostbaserte jordprodukter i bulk og sekk

Representanter: Frida Kostøl, Hilde Varly og Kjerstin Langfeldt

HUSQVARNA

husqvarnagroup.com

Etablert år: 1689

Produkter: Fullt sortiment til skog, hage og anlegg.

Representanter: Magnus Nordsletten og Bjørn Kaas

Asak Miljøstein AS

asak.no

Etablert år: 1998

Produkter: Utemiljøprodukter i betong, belegningsstein,
støttemur, kantstein, heller m.m.

Representant: Ellen Schumann

Norsk Naturgjødning

naturgjodsel.no

Etablert år: 1994

Produkter: Naturgjødning til Landbruk, anlegg, golf og hage

Representant: Tone Rosnes

Norgesjord

norgesjord.no

Etablert år: 2003

Produkter: Jordprodukter

Representanter: Tore Carlsen, Erik Halstved
og Jan Krugerud

Soil Steam

soilsteam.com

Etablert år: 2000

Produkter: Kompostbaserte jordprodukter i bulk og sekk

Representanter: Stian Forland, Silje Eftang
og Hans Kristian Westrum

Utomhus Østfold Gress

utomhus.no

Etablert år: 1989 (Østfold Gress AS)

Produkter: Ferdigplen, sedum, naturstein, blomstereng,
lyng, pluggplanter m.m.

Representanter: Jostein Sundby og Håkon Leth-Olsen

Trigonor

trigonor.no

Etablert år: 1991

Produkter: Lekeplass, interaktive lekeplasser,
treningsparker, parkmøbler

Representanter: Mohammed Montaser, Magne Egerhei
og Thomas Halland

Bergknapp AS

bergknapp.no

Etablert år: Grasrotgruppen (Bergknapp, Grasrota, Nordstein)
Etablert 2001

Produkter: Grønne tak, grønne vegger, naturstein,
ferdigplen og grønne dekker

Representanter: Jeanette Lydersen, Jakob Årsvold,
Lalla Minde og Ulrik Pedersen

Utstillere

Norges grønne fagskole - Veia
vea-fs.no
Etablert år: 1923
Produkter: Utdanning på fagskolenivå
Representant: Grethe Bøhn Busterud

SOA, Senter for opplæring i anleggsgartnerfaget
soasenter.no
Etablert år: 1986
Produkter: Opplæringskontor
Representant: Henning Meyer

park & anlegg, utgiver: Norsk Gartnerforbund
parkoganlegg.no
Etablert år: 2002
Produkter: Fagbladet park & anlegg – 10 utgaver per år
Representant: Ole Billing Hansen (redaktør)

Plantinor (Planteskolene i Norge SA)
plantinor.no
Etablert år: 1997
Produkter: Trær, busker, stauder, villflora og slyngplanter produsert i Norge for et liv i vårt klima, samt sertifiserte E-planter.
Representant: Hilde Liland

Kommende arrangementer

FAGUS Lunsjwebinar

Tid: 28. og 29. november 2023

Tema 28/11:

Vedlikehold av trær i anlegg.
Etablering, beskjæring og konflikter i urban sammenheng
v/ Andreas Løvold

Tema 29/11:

Erik Joner drar oss gjennom jorduniverset og peker på det han mener vi i grøntanleggsbransjen bør vite om jord.

Lunsjwebinar

28/11 kl 11 – 12

Andreas Løvold / Arborist ved UiO

Vedlikehold av trær i anlegg. Etablering, beskjæring og konflikter i urban sammenheng.

Lunsjwebinar

29/11 kl 11 – 12

Erik Joner
FAGUS rådgiver og NIBIO forsker

Finger' n i jorda

FAGUS Vinterkonferanse

Tid: 1. februar 2024

Tema: Lokal overvannsdiskosering
- Digitalt arrangement

